

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 723-Н

от 08.09.2022 г.

На основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор, чл. 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията,

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ :

I. Комисията за финансов надзор спазва в надзорната си практика Насоките относно границите на договора (ЕЮРА-ВоS-14/165 BG), издадени от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване.

II. Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване да бъде уведомен за взетото решение по т. I.

III. Настоящото решение и насоките по т. I да бъдат обявени на интернет страницата на Комисията за финансов надзор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БОЙКО АТАНАСОВ

Насоки относно границите на договора

Въведение

- 1.1. Съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 от 24 ноември 2010 г. (наречен по-долу Регламент за ЕИОРА)¹ ЕИОРА издава настоящите насоки на основание на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II)² и в частност член 76, параграф 1 и член 78, както и членове 17 и 18 от Мерките за прилагане³.
- 1.2. Адресати на насоките са надзорните органи съгласно Платежоспособност II.
- 1.3. Насоките се прилагат за застрахователни и презастрахователни предприятия и насърчават последователното прилагане на граница на застрахователен или презастрахователен договор с цел определяне на границата между съществуващи и бъдещи дейности. Насоките предоставят напътствия за определяне кои застрахователни или презастрахователни задължения по отношение на бъдещи премии възникват във връзка с договор в съответствие с член 17 и член 18 от Мерките за прилагане.
- 1.4. За целта на настоящите насоки изразът "управителни органи" означава вътрешни органи, създадени с цел управление на застрахователно или презастрахователно предприятие и които не трябва да бъдат считани за трета страна, в случай че вземат решение или изразяват мнение за упражняването на правото за прекратяване на договор, за отказване изплащането на премии, платими съгласно договор или за промяна на премии или застрахователни плащания, платими съгласно договора.
- 1.5. Ако не са дефинирани в настоящите насоки, термините имат значението, определено в посочените във въведението правни актове.
- 1.6. Насоките влизат в сила от 1 април 2015 г.

Насока 1 – Последователно прилагане на принципите

- 1.7. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да гарантират, че принципите за определяне на границите на договора се прилагат последователно във времето, в частност за всички застрахователни и презастрахователни договори.

Насока 2 – Едностранно упражняване на право

- 1.8. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да считат правото за прекратяване, отказ или промяна на премии или застрахователни плащания, платими съгласно застрахователен или

¹ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48–83

² ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1-155

³ ОВ L 12, 17.01.2015 г., стр. 1-797

презастрахователен договор като едностранно упражняване на право, когато нито титулярят на полицата, нито която и да е трета страна може да ограничи упражняването на това право. За целта на настоящата насока, третите страни не включват надзорни органи и управителни органи на застрахователни и презастрахователни предприятия.

1.9. По-специално:

а) Когато, за влизане в сила на промяна на премии и застрахователни плащания, се изисква застрахователно или презастрахователно предприятие да получи външна оценка в съответствие със закона или общите условия на друг договор, извън обхвата на застрахователния или презастрахователния договор, съществуването на подобно изискване следва да ограничава едностранното упражняване на право от предприятието, само ако оценката дава на титуляря на полицата или на която и да е трета страна правото да се намесва в упражняването на това право.

б) Предприятията не би трябвало да отчитат репутационния риск или конкурентния натиск като ограничения на едностранното упражняване на право.

в) Предприятията следва да считат, че националните закони ограничават тяхното едностранно упражняване на право, само ако тези закони ограничават или дават на титуляря на полицата или на всяка трета страна правото да ограничи упражняването на това право.

г) Предприятията следва да не зачитат правото едностранно да бъдат променяни премии или застрахователни плащания, платими съгласно договора, ако платимите премии или застрахователни плащания зависят единствено от решенията на титуляря на полицата или бенефициера.

д) Предприятията следва да не зачитат правото за едностранно прекратяване на договора или отказване на премии, платими съгласно договора, ако упражняването на това право, както е посочено в общите условия на договора, зависи от появата на поражащо претенция събитие.

Насока 3 – Възможност за принудителни действия

1.10. Застрахователните или презастрахователните предприятия следва да отчитат своята възможност да принудят титуляря на полица да заплаща премия, само ако плащането на титуляря на полица подлежи на изпълнение по съдебен ред.

Насока 4 – Пълно отразяване на риска

1.11. При определяне дали премиите отразяват в пълна степен рисковете, покрити от портфейл от застрахователни или презастрахователни задължения, застрахователните и презастрахователни предприятия следва да оценят дали, в момента в който премиите или застрахователните плащания могат да бъдат променени, при всички обстоятелства предприятието има правото да промени премиите или застрахователните

плащания, така че очакваната настояща стойност на бъдещите премии да надвишава очакваната настояща стойност на бъдещите застрахователни плащания и разходи, платими съгласно портфейла.

- 1.12. С цел оценка дали премииите отразяват в пълна степен рисковете, покрити от портфейл от застрахователни или презастрахователни задължения в съответствие с член 18, параграф 3 и член 7 от Мерките за прилагане, застрахователните и презастрахователните предприятия следва да гарантират, че този портфейл се състои от задължения, за които застрахователното или презастрахователното предприятие може да промени премииите и застрахователните плащания при сходни обстоятелства и със сходни последици.
- 1.13. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да отчитат всяка отделна оценка на съответните характеристики на застрахованото лице, която позволява на предприятието да събере достатъчно информация, за да формира подходящо разбиране за рисковете, свързани със застрахованото лице. В случая с договори, които покриват рискове от смърт или рискове за здравето, подобни на техниките при животозастраховането, отделната оценка на риска може да бъде самооценка от застрахованото лице или може да включва медицински преглед или изследване.

Насока 5 – Разгрупиране на договора

- 1.14. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да оценят дали на датата на признаване е възможно разгрупиране на договор и, на всяка дата на оценка, да преценят дали има някаква промяна, която би повлияла на предишната оценка.
- 1.15. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да определят дали е възможно разгрупиране на договора посредством оценка дали две или повече части от него ясно могат да бъдат идентифицирани, и за които е възможно да се определят различни групи задължения и премии, разпределени на всяка част.
- 1.16. Когато опция или гаранция покриват повече от една част от договора, застрахователните и презастрахователните предприятия следва да определят дали е възможно разгрупиране на договора или дали тя следва да се разпределя на съответната част на договора.
- 1.17. Ако договор се счита за застрахователен договор съгласно Платежоспособност II, застрахователните и презастрахователните предприятия все пак следва да отчетат всички разгрупирани части на договора за пораждане на застрахователни или презастрахователни задължения.

Насока 6 – Идентифициране на видим ефект върху икономическото съдържание на договора

- 1.18. При определяне дали застрахователно покритие на събитие или финансова гаранция няма видим ефект върху икономическото съдържание на договор, застрахователните и презастрахователните предприятия следва да отчетат всички потенциални бъдещи парични потоци, които могат да възникнат от договора.
- 1.19. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да отчетат финансова гаранция на застрахователни плащания като имаща видим ефект върху икономическото съдържание на договор, само ако финансовата гаранция е свързана с плащането на бъдещи премии и дава на титуляря на полицата видимо финансово предимство с търговско съдържание.
- 1.20. Застрахователните и презастрахователните предприятия следва да отчетат покритието на посочено несигурно събитие, което засяга неблагоприятно застрахованото лице, като имащо видимо влияние върху икономическото съдържание на договора, когато покритието предоставя видимо финансово предимство на бенефициера.

Насока 7 – Пресмятане на задължения

- 1.21. Когато данните на договор или пълната степен на задълженията, покрити от договор, не са на разположение на предприятието по времето на признаването на договора, застрахователните или презастрахователните предприятия следва да пресметнат границите на договорите, като използват цялата налична информация по начин в съответствие с принципите, посочени в настоящите насоки.
- 1.22. Предприятията следва да преразгледат пресметнатата оценка, когато бъде налична по-подробна информация.

Насока 8 – Презастрахователни договори

- 1.23. За своите одобрени презастрахователни договори застрахователните и презастрахователни предприятия следва да прилагат разпоредбите на член 18 от Мерките за прилагане независимо от границите на основните застрахователни или презастрахователни договори, за които се отнасят.

Правила за спазване и отчетност

- 1.24. Настоящият документ съдържа насоките, издадени съгласно член 16 от Регламента за EIOPA. В съответствие с член 16, параграф 3 от Регламента за EIOPA компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазването на насоките и препоръките.
- 1.25. Компетентните органи, които спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, следва да ги включват в своята регулаторна или надзорна рамка по подходящ начин.

- 1.26. В срок до два месеца след издаването на преводите компетентните органи потвърждават пред ЕЮРА дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, като посочват причините за неспазването.
- 1.27. При липсата на отговор в този срок, компетентните органи се считат като неспазващи изискването за отчитане и биват отчитани като такива.

Окончателна разпоредба за преразглежданията

- 1.28. Настоящите насоки подлежат на преразглеждане от ЕЮРА.